

(reportáž z festivalu Spiritual fest 2007)

Asi nejen u nás, ale po celém světě jsou populární písně, zvané spirituály a gospel. Je paradoxní, že vznikly díky otroctví Afričanů zavlčených násilně do Spojených států. Ti lidé, kteří měli menší cenu než tažný dobytek, přijali po svém křesťanskou víru a díky své vrozené muzikálnosti si po svém upravili Starý zákon (spirituál) i Nový zákon (gospel songs). Tato hudba se rozšířila do celého světa a zní z úst tisíců interpretů nejen černé barvy pleti.

V Komunitním centru sv. Prokopa v Praze 13, což je moderní kostel na náměstí s krásným jménem Sluneční, se 15. září tohoto roku sešli už popáté ti, kteří mají v srdci tuto hudbu. Pro mě byl letošní pátý ročník premiérou a důvodem, proč jsem tam šel nebylo jen to, že jsem to slíbil sbormistrovi souboru Geshem Marku Šlechtovi, který je otcem festivalu a jeho hlavním organizátorem. Podle programu mělo od dvou odpoledne do deseti večer vystoupit 17 souborů. U většiny účinkujících sice odpadá náročné zvučení, neboť zpívají a capella, nicméně jsem byl zvědav, jak se dramaturgie s takovým množstvím účinkujících vypořádá. Dramaturgie dala každému účinkujícímu jen určitý prostor, těm večerním o něco větší než odpoledním. Krom dramaturga a inspicientky se o hladký průběh jako vždy vysoce profesionálně staral moderátor Miloš Keller, pro něhož je letošní festival jen další moderátorskou reprízou předchozích ročníků.

Zpívat v kostele má krom vynikající atmosféry a akustiky i svá úskalí. Postupně plně zaplněný prostor kostela nemá pochopitelně zákulisí, a tak účinkující nastupovali i odcházeli úzkou uličkou mezi diváky. Při četnosti některých souborů nebylo střídání účinkujících jednoduché, ale pořadatelům se dařilo. Rovněž bylo velmi dobře zvládnuto občerstvení, samozřejmě

Lee Andrew Davison

foto: Tomáš Pohl ©

s vyloučením alkoholu, ale zato s cenami spíše symbolickými a dobrotami vyrobenými vlastními silami v takovém množství, že se jistě na všechny dostalo. Velmi sympatickým nápadem je květina a drobný dárek pro každého účinkujícího z rukou malých dětí.

Ale přejděme k jednotlivým vystoupením.

Nebývá zvykem, aby jeden z vrcholů festivalu vystoupil jako první. U afro-američana **Lee Andrew Davisona**

, který od roku 1991 učí v Praze angličtinu, tomu tak bylo. Nebyla to však chyba dramaturgie, ale sympatický Lee měl ještě ten den koncert ve Zlíně. Zpěváka doprovázely dvě třetiny kapely Fade in, kontrabasista Vítek Fiala a kytarista Jaroslav Šindler.

Ale úplně první, ještě před vystoupením sympatického pana učitele angličtiny, zazpíval domácí **Geshem**

píseň

Oh, freedom

a přítomné přivítal Marek Šlechta.

Lee zpívá tak, jak umí zpívat jen jeho krajané - srdcem i duší a lehce, jako když dýchá.

Roztomilou češtinou řekl, že jde o písničky "od máma, táta a babička". Bylo to krásné a jako přídavek znělo Oh, when the Saints..

Jako druhý vystoupil soubor **Acant** složený z posluchačů Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, studujících dějiny křesťanských učení. Pod vedením Terezie Výborné zpívají teprve od loňského roku. Mají velmi sympatický projev a poprvé ten den zazněla píseň

Oh, Happy Day

, která má původ až v 18. století.

Kapela **Grandis** má folkové kořeny. Vznikla v roce 1997 pod vedením kontrabasistky Evy Pavelkové a měla hezký název Lištičky. Pod tímto názvem získaly Lištičky Krtečka v roce 1993. K děvčatům pak přibyli i muži a dnes Grandis zpívá většinou spirituály, a to i z vlastní dílny. V jejich zvuku jsem vzdáleně slyšel původní zvuk Spirituál kvintetu, ale může to být jen můj dojem. Spíše mi tak trošku v projevu kapely chybělo víc radosti, jakoby zde fungovala nějaká únava.

Columbella znamená v překladu holoubek. Pod tímto jménem a pod vedením paní profesorky Michaely Šreinové stálo na jevišti odhadem kolem dvaceti studentů gymnázia v Radotíně. Paní profesorka učí češtinu a předpokládám, že tato velmi sympatická dáma má stejnou autoritu ve třídě, jakou má v čele souboru. Není vůbec lehké získat zejména chlapce ke sborovému zpěvu, ale ta parta z Radotína číselu radostí ze zpívání. Zněla klasika, známá i z repertoáru Spirituál kvintetu (ten zněl ještě mnohokrát) a ti kluci a holky ji docela dobře zvládají, byť k dokonalosti je cesta trnitá a dlouhá. Jenže přijde maturita a střídání v souboru.

Oh, Happy Day!

Napsal uživatel Tomáš Pohl
Pondělí, 24 Září 2007 04:00

Se souborem **Myšáci** jsem se již několikrát setkal. Ten den zněly písně z různých afrických zemí. Myšáci rozhodně nejsou meteorem na nebi českého spirituálu, ale jistě by bez nich festival nebyl úplný.

Členy zlínského kostelního souboru **Tibi**, oblečených do modře batikovaných triček, jsem nedokázal spočítat a kupodivu se všichni vešli. Spočítal jsem pouze muže, kterých bylo šest. S spirituály zpívají česky a překlady jsou z jejich dílny. Ještě jsem neslyšel kostelní sbor, který by nezněl, a tak nelze ani o Tibi učinit jiný závěr.

Dvě dívky a tři chlapci mají společné jméno **The Drinkin' gourd**. což je česky něco jako "dýně na pití". Kontrabasista šlapal jako hodinky a zpěvačka mi zněla chvílemi ve spirituálech až country s ozvěnou Dolly Parton. Takže zase jiná a velmi sympatická podoba spirituálů. Rád bych je ještě někdy potkal.

O další naplnění sálu se postaral soubor **Besharmonie** gymnázia J. Heyrovského pod vedením charismatického Libora Sládka. Většina účinkujících s věkovým průměrem 16 let byla oblečena v barvách FOLKtimu, což byla sice náhoda, ale i výraz dobrého vkusu. Již po několikáté znělo *Oh, Happy Day*, ale soubor zpívající od roku 2000 byl pro mě nejsilnějším odpoledním zážitkem.

Odpolední část uzavřel kvalitní **Happy Day Quintet**, složený z pěti mladých lidí s hudebním vzděláním i hereckou praxí. Velmi dobré.

Po přestávce začala večerní část a před diváky stál smíšený soubor **Nsango Malamu**, což je v překladu Dobrá zpráva. Dva muži a jedna žena tmavé pleti byli z Konga a byli doplněni českými kolegy a kolegyněmi. V této sestavě nám brilantně zazpívali písně oslavující víru v Boha v jazycích své vlasti. Stejně jako u úvodního Lee Davisona, i zde fungoval hudební genius loci, což se projevilo zejména v malé ukázce domorodého folkloru. Znovu jsem si uvědomil, jak málo toho o tom černém kontinentu vím.

Členů souboru **Hradecké komorní tucteto** nebylo dvanáct, ale daleko více. Většinu tvořily ženy ve večerních šatech, stínící odhadem 5 mužů. Zpívají spolu už od roku 1996 a ocenil jsem zejména dobře znějící soprány. I zde znělo *Oh, Happy day*

, zpívané v sólu sbormistrem.

Již o přestávce se zvučily klávesy a bicí, aby potvrdily výjimku, že bude jen a capella. Tato souprava patřila kapele **Gosplain** účinkující zatím jen půl roku. Bohužel u některých gospelů bubeník poněkud zvukově stínil tak trošku muzikálově znějící sbor. Zaujala mě však sbormistryně (bývalá členka Geshemu), která si naštěstí s utlumenými bicími stříhla několik sol s výrazným hlasem a jazzovým cítěním

Svatopluka Karáska není třeba představovat. Je pravidelným hostem festivalu. Vzal si na pomoc kytaristu s přezdívkou Londýn, který posílil Karáskovu kytaru, o níž se nedá říci, že by ji její majitel brilantně ovládal. Ale Svatopluk Karásek má bezesporu své publikum i své věřící jako evangelický kněz. V jeho písních jsou největší hodnotou texty.

Domácí **Geshem** jsem slyšel teprve podruhé naživo. Vystoupení na festivalu se nedalo s tím předchozím srovnat. Soubor se na domácí půdě opravdu "vytáhl" a zpíval jako o život, včetně miminka v náručí jedné ze zpěvaček, kdy malý člen souboru hlasitě uzavřel několik skladeb. Marek Šlechta vyzval publikum, aby si s Geshemem zazpívalo a bylo znát, že publikum většinou vědělo, o čem se zpívá. Na *Oh, Happy Day* se podařil drobný špílec, když po dvou marných pokusech o začátek sóla, včetně kapelníkova pokusu, se hlasu ujal štíhlý muž představený jako Stanley Kadantu ze Zambie a všem nám šel po zádech mráz.

Čtyři krásná děvčata: Gábina Hnáčková, Petra Macháčková, Eliška Malá a Sabina Feldmanová se v roce 2001 dala dohromady a říkají si podle počátku křestních jmen **G * apeels**. Dívky jsou dokonale sezpívané a čiší z nich radost. A že jsou tak trošku do popíku nevidím jako chybu či nedostatek. Tyhle čtyři holky se neztratí a jistě o nich ještě uslyšíme. Navíc vloni vydaly své první "doopravdické" CD.

Bohužel zdravotní problémy zabránily Mošným se festivalu zúčastnit a tak nastal vrchol představovaný pěticí mladých mužů, kteří si říkají **Vockap**. Jejich strhující vystoupení bych vyjádřil stručně takto: obrovská profesionalita, nadhled a humor. Nic lepšího dramaturg festivalu nemohl na zakončení zařadit.

A tak ten zdánlivě dlouhý čas uběhl, zněla závěrečná, česky zpívaná píseň hostitelského Geshemu, zpívaná všemi a Marek Šlechta postupně, poté co jako věřící člověk poděkoval

Oh, Happy Day!

Napsal uživatel Tomáš Pohl
Pondělí, 24 Září 2007 04:00

Bohu, poděkoval jmenovitě všem, kteří se o zdar festivalu zasloužili.

Vím, že i v případě, kdy by ta nádherná píseň ten den ani jednou nezněla, byl to Happy day.